

Τὰ μακαρόνια ἔρχονται... μὲ πᾶει ριπιτί
καὶ ἴστην Ἀθήνα ἔρχομαι ἀπὸ τὴν Φρεαττύ.

Φ.—Τὸ ἔμαθα, βρὲ Περικλῆ, καὶ τί χαρὰ τὴν ἴπρη,
καὶ τῶν Ρωμηῶν εὐτύχησα καὶ τὴ ἴδική μας μοῖρα,
κι' ἐπήδησα ἐκ τῆς χαρᾶς κι' ἐσυλλογίστην μόνος
πὼς κάθε τόσο ἂν γεννᾷ διάδοχον ὁ θρόνος
ἀδύνατον νὰ εὑρεθῆ γιὰ ὅλους Πριγκηπάτο
κι' ἀπελπισμέν' οἱ Πρίγκηπες θὰ τρέχουν ἄνω κάτω,
ὡς πού θὰ γίνουν καὶ αὐτοὶ ἐφημεριδογράφοι,
ὕμνουντες τῆς πατρίδος μας τὰ ἱερά ἐδάφη.
Τί ἄλλο τρέχει, Περικλῆ;...

Π.—Τολμῶ νὰ σ' ἀναγγεῖλω
πὼς ὁ Σουλτάνος ἔπαυσε τὸν Φεριδοῦν τὸν φίλο,
διότι μὲ τὴν Φασουλή μεγάλας εἶχε σχέσεις
καὶ δὴ παρεγνωρίζετο ἡ ἐξοχὸς του θέσις.

Φ.—Ἡ Φασουλή τὸν ἔφαγε κι' αὐτὸν τὸν κακομοῖρη
καὶ ἴστο χορὸ μου τοῦκαμε μεγάλο πανηγύρι.
Τί ἄλλο;

Π.—Ἐχω, ἀδελφέ, πολλὰ νὰ σ' ἀναγγεῖλω,
ἀλλὰ γιὰ τὸ ἐρχόμενο θὰ τὰ φυλάξω φύλλο.
Μὰ τώρα στάσου νὰ σὲ ἴδω καὶ νὰ σὲ καμαρώσω
καὶ γιὰ τὸ καλῶς ὠρίσεις ἴστο ξύλο νὰ σὲ στρώσω.

Φ.—Κτύπα καλά, βρὲ Περικλῆ, νὰ θυμηθῶ τὰ πρῶτα.

Π.—Ὅρσε λοιπὸν ὀκτῶ κλωτσιαῖς ἴστα εὐγενῆ σου νῶτα.

Τοῦ Φασουλή τροπάρι
ἴστον κύριον Ψυχάρη.

Ἔλαβα τὸ βιβλίον σας, ἐκεῖνο τὸ γνωστὸ,
τοῦτέστι τὸ Ταξίδι σας, καὶ σὰς εὐχαριστῶ.
Τὸ διακρίνει αἴσθημα καὶ ποίησις καὶ χάρις,
ἀφοῦ αὐτὸ τὸ ἔγραψε ὁ κύριος Ψυχάρης,
κι' ὁ συγγραφεὺς του φαίνεται πὼς τᾶχει τετρακόσα,
μὰ κάπως τὰ εὐρήκατε μπαστούνια εἰς τὴν γλῶσσα.

Μία φορὰ κι' ἕναν καιρὸ εἰς ἀγνωστὸν μου τόπον
ὁ Σαββαῖθ ἐσύγχυσε τὰς γλῶσσας τῶν ἀνθρώπων,
κι' ἐγένετο πολὺ κακὸ κι' Ἑβραίων χάρα ἦτον
κι' οἱ ἄνθρωποι δὲν εἴξευραν τί λέγουν μεταξύ των
κι' ἐφώναζαν μὲ σχήματα καὶ μὲ σημεῖα τόσα,
καὶ ὠμιλοῦσε ὁ καθεὶς καὶ μὲ ἴδική του γλῶσσα.

Δὲν εἰμπορῶ, παρὸν ντονέρ, τὴν γλῶσσα σας νὰ νοιώσω,
κι' αὐτὰ θὰ πάθωμεν κι' ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες ἄστοί,
ἂν ἕνας λογιώτατος φυτρώνη κάθε τόσο
μὲ ἴδικὸ του λεξικὸ καὶ γλῶσσα χωριστή.

Θά ξεφουρνίζω ὁ καθείς καί μιὰ ἴδική του λέξι
καί τὸ μισθὸ μας εἰς αὐτὰ δὲν θά ἔμπορῃ ν' ἀνθέξῃ.

Θά χάσωμε τὸν μπούσουλα, θά τᾶχωμε χαμένα,
θά ὀμιλῶ ἴστον Περικλῆ, καὶ ὁ Περικλῆς σ' ἐμένα,
καὶ ἐνῶ ἐγὼ θά τοῦ ἔμιλῶ μὲ ὄλα τὰ σωστά μου
ὁ Περικλῆς θά στέκεται σὺν κούτσουρο ἔμπροστά μου
καί δὲν θά νοιώθῃ οὔτε γρῦ ἀφ' ὄσα θά τοῦ λέω
καὶ ἐγὼ ἀπὸ τῆ σκάση μου θά κάθωμαι νὰ κλαίω.

Ἐγὼ εἰς τοῦτον θά ἔμιλῶ διάλεκτον τοῦ Κόντου
καὶ ἐκεῖνος πάλι θά ἔμιλῃ μὲ γλῶσσα τοῦ Ψυχάρη,
καί θά πηγαίνουν οὕτω πως τὰ λόγια μας τοῦ βρόντου
καὶ δίχως συνεννόησιν θ' ἀρχίζῃ τὸ στηλιζάρι.
Καὶ εἶναι σκληρὸν νὰ δέρνεται κανένας σὺν τὸν σκύλο
χωρὶς ποσῶς νὰ ἐννοῇ γιὰτὶ τοῦ δίνουν ξύλο.

Νομίζετε πὼς ἤύρατε τὴν γλῶσσαν τὴν δημώδη
καὶ ὄλον ἐσηκώσατε τὸν κόσμον εἰς τὸ πόδι.
Ἄλλὰ ὀρκίζομαι καὶ ἐγὼ εἰς τῆς Στυγὸς τὸ ρεῦμα
πὼς μ' ὄλα σας τὰ γράμματα καὶ μ' ὄλο σας τὸ πνεῦμα
ἐκάματε, παρὸλ ντονέρ, μιὰ τρύπα ἴστον νερὸ
καὶ ἀδίκως τώρα χάνομε μαζί σας τὸν καιρὸ.

Σὰς λέγω πὼς ἔπατήσατε ἐπάνω εἰς τὴν πῆτα
καὶ ἀέρα καθουρδίζετε καὶ ἀέρα κοπανᾶτε,
καὶ ἂν ἀντὶ τοῦ ὕψιλον σεις γράφετε τὸ βῆτα
μὴ καινοτόμος θέλετε γιὰ τοῦτο νὰ περνᾶτε.
Αὐτὰ τάστειτα ὁ καθείς τὰ κάμνει ἐλευθέρως
καὶ εἰς τὸ ἄστνυ τῶν σοφῶν καὶ εἰς κάθε ἄλλο μέρος.

Εἰς τὰς ὀρέξεις σας αὐτὰς κανεῖς δὲν ἐπεμιδαίνει,
καὶ ἐγὼ ἂν μοῦλθη ἔξαφνα νὰ γράψω τὸ ψωμί
μὲ ἦτα ἢ μὲ ὕψιλον καὶ ὑπογεγραμμένη,
ἢ γλῶσσα καὶ τὰ γράμματα δὲν χάνουν ἐν τιμῇ,
καὶ οὔτε ἴστον γραμματικὸς γι' αὐτὸ θά δώσω λόγο,
καὶ ὅπως καὶ ἂν γράψω τὸ ψωμί, τὸ πέρνω καὶ τὸ τρώγω.

Ἄλλ' ἔξαφνα ἢ γλῶσσα μας ὀπίσω νὰ γυρίσῃ
καὶ νὰ πετᾷ ἴστη μέση μας ὁ κύριος Ψυχάρης
μιὰ γλῶσσα ποῦ τὴν ἐννοοῦν μονάχα ἴστον Παρίσι,
γιὰ τοῦτο δὲν σὰς γίνεται, ἀγαπητέ, ἢ χάρις.
Καὶ ἂν ὡς πατριώτην μου πολὺ σὰς ἀγαπῶ,
ἀλλὰ ποτὲ ἴστον Περικλῆ τὸ τόντις δὲν θά ἔπω.

Ἐγὼ ἔμιλῶ ἴστον Περικλῆ, καὶ μ' ἐννοεῖ ἐκεῖνος,
ἂν καὶ εἶναι ἀνθρώπος ἀπλοῦς, ἠλίθιος καὶ κτήνος,
καὶ ἂν μοῦρχεται καμμιά φορὰ κανένα ξαφνικὸ
καὶ τοῦ φουρνίζω κάποτε βαθὺ Ἑλληνικὸ
αὐτὸ τὸ κάνω, μὸν ἀμί, μονάχα γιὰ τὸν στίχο,
καὶ ὄλο φουσῶ καὶ ξεφουσῶ γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχω.

Κακὴ φαγοῦρα ἤρχισε τοὺς γνωστικούς νὰ τρώγῃ,
καὶ σὺν νὰ μὴ μᾶς ἔφθαναν οἱ ἀπ' ἐδῶ σοφοὶ
μεγάλοι μᾶς ἐφύτρωσαν καὶ ἀπ' ἐξω γλωσσολόγοι,
ποῦ βγάζουσε τὸ ὕψιλον καὶ γράφουσε τὸ φί.
Καὶ μὲ αὐτὰ τάστειτα τῶν καὶ ἄλλους χωρατάδες
δουλεῖαις μὲ φούνταις ἀνοιζαν εἰς τοὺς καλαμαράδες.

Ὅμως ἐγὼ δὲν ἀπαντῶ ἴστον ἓνα καὶ ἴστον ἄλλο,
καὶ ἂν, μὸν σέρ, δὲν θέλετε καὶ σεις νὰ ξεχασθῆτε,
νὰ μάθετε τὴν γλῶσσα σας εἰς ἓναν παπαγάλο
καὶ ἴσως κατορθώσατε νὰ συνεννοηθῆτε.
Ἄλλὰ ἐγὼ τὴν γλῶσσα σας καθόλου δὲν τὴν θέλω
καὶ ἀλατισμένη καὶ παστή ὀπίσω σὰς τὴν στέλλω.

Ἡ νέα καθαρέβουσα θά γίνῃ ἀπλουστέρα
καὶ αὐτὴ θά εἶναι γλῶσσα μας βεβαίως μιὰ ἡμέρα.
Καὶ τότε πᾶ δὲν θάχωμε τρεχάματα καθόλου
καὶ ἀπὸ τὸ γλωσσοφάγωμα τοῦ κόσμου θά γλυτώσω,
καὶ ἐλπίζω τότε σὺν θεῷ νὰ πᾶν κατὰ διαβόλου
καὶ ἢ δοτικαῖς πληθυντικαῖς, ποῦ σὰς πειράζουν τόσο.

Γιὰ τοῦτο τώρα πολεμοῦν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
γιὰ τοῦτο πολεμῶ καὶ ἐγὼ μὲ τᾶδειο μου κεφάλι.
Αὐτὸ νὰ κάμετε καὶ σεις, ποῦ φέρετε τὰ πρῶτα
εἰς μάθησιν ἀληθινῆν, εἰς γνώσεις, καὶ εἰς φῶτα,
καὶ τῆς Ἑλλάδος τὸνομα τιμᾶτε εἰς τὰ ξένα
μὲ τὰ πολλὰ σας γράμματα καὶ τὴν χρυσὴ σας πένα.

ἴστη γλῶσσα ὀποῦ γράφετε ὁ κόσμος δὲν προσέχει
καὶ ἀφήσατε τὴν γλῶσσα μας νὰ τρέχῃ ὅπως τρέχει.
Σιγὰ σιγὰ μὲ τὸν καιρὸ θά μορφωθῇ καὶ ἐκεῖνη
καὶ ἢ ἀργὰ ἢ ἡρήγορα γλῶσσα σωστὴ θά γίνῃ.
Δὲν πρέπει σ' ὄλα του κανεῖς τὸ ἡρήγορο νὰ θέλῃ...
ἀλλά γι' ἀγάγια γίνεται καὶ ἢ ἀγγουρίδα μέλι.

Ποῦ κυνηγᾷ πολλοὺς λαγοὺς οὔτ' ἓνα κἂν δὲν πιάνει,
θερίζει ἀφθονο καρπὸ ὄπορος ἴστην ὥρα σπέρνει,
ἢ σκύλ' ἀπὸ τῆ βία τῆς στραβὰ κουτάβια κάνει,
καὶ οὔτ' ἓνας κούκος μοναχὰ τὴν ἀνοιξὶ δὲν φέρνει.
Θέλω καὶ ἄλλας νὰ σὰς ἔπω τοιαύτας παροιμίας,
ἀλλ' ἢ πατρὶς εὐρίσκεται εἰς ὥρας τρικυμίας.

Κακὸ μεγάλο κατ' αὐτὰς θαρρῶ πὼς θά μᾶς γίνῃ
μὲ τὰ χαρτονομίσματα τοῦ κόντε Ἀδρεῖνη,
καὶ δὲν εἰξεύρει ὁ καθείς μ' αὐτὸν τὸν μασκαρὰ
ἂν ἔχῃ ἴστον σακκουλι τοῦ ἀληθινὸ παρὰ
καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔχομεν τρεχάματα μεγάλα,
καὶ νὰ μὲ συγχωρήσατε ἂν δὲν σὰς γράφω καὶ ἄλλα.

Καὶ νῦν μεθ' ὀπολήψεως διατελεῖ πολλῆς
πρὸς τὸν Ψυχάρην τὸν κλεινὸν... ὁ φίλος Φασουλῆς.

Ὁ Ρωμηὸς γνωστὸν σὰς κάνω — πὼς ἴστον σπῆτι μου ἀνέβῃ
ἴστην Νεάπολιν ἀπάνω — καὶ ἀπὸ τοῦδε συνορεῦει,
μὲ ξενοδοχεῖον Ζύδη — δαδ' ἴστον λάδι τρεῖς ἴστον ξύδι.

μὲ Χημεῖον, μὲ μιὰ μάνδρα, — μὲ μεγάλ' οἰκοδομή,
καὶ μιὰ χήρα δίχως ἀνδρα, — ποῦταν ἄλλοτε μαμμῆ.